

HEIS MONTØREN

▼ Nr. 4–2006 Årgang 38 ▲

Medlemsblad for Heismontørenes Fagforening

Leder av HMF, Rune Larsen

Innhold

HMF avd/klubb	1
HMS	2-3
Internasjonal kontakt mellom heismontører	4-6
El & IT forbundets landsmøte	7-8
Tilsynene og sosial dumping	9-10
Krympelag i KONE	10
The Plymouth Banjul Challenge	11-12
Lange flate ballær	13
Kone's Montørtreff 2006	14-15
Bjørn Riis fikk kongens fortjenestemedalje	16-17
Er politisk overvåking historie	18
Lærlingkonferansen 2006	19-20
Redningsrom i bunn og topp av sjakt	21
Arbedsløs jul	22
Pensjon – beregninger	23
Nye virkemidler mot sosial dumping	24
Fra sjakta	25

Tjenestedirektivet er den «heiteste» viktige saken om dagen. Det er stort press for å unnlate vetoretten for dette direktivet. Norge har, som følge av EØS avtalen, rett til å reservere seg fra direktiver fra EU. Derfor er det viktig at Norge benytter denne retten i forbindelse med Tjenestedirektivet. Det virker komplisert, men er samtidig ganske enkelt, og kan sies slik: Er du for sosial dumping, da innfører du tjenestedirektivet. Men er du mot sosial dumping, da benytter landet vetoretten sin. Vi ser jo at det florerer med sosial dumping i byggebransjen i dag, og myndighetene har ingen kontroll på dette. Det er et annet godt argument for å ikke innføre dette tjenestedirektivet. Hvorfor åpne for mer sosial dumping og kaos når landets myndigheter ikke klarer å håndtere problemene uten dette direktivet?

Det trues med konsekvenser fra tilhenger'ne av EU og direktivet. Men hvilke konsekvenser uttaler de ikke. Da er det høyst relevant å spørre den norske befolkningen om hvorfor skal Norge være inkludert i EØS, som gir nasjonal reservasjonsrett av direktiver, når motstandere av direktiver blir, når de mener vetoretten må benyttes, møtt med påstander om konsekvenser for landet dersom Norge benytter sine rettigheter som følge av EØS avtalen? Da kan en jo også spørre seg hva slags organisasjon er dette EU, som kommer med trusler dersom direktivene ikke blir innført ukritisk?

Hele landsrådet deltok på protestmarkeringen da LOs sekretariat var i ferd med å si ja til direktivet. Dette til tross for at flere store forbund hadde vedtak om å bruke vetoretten, inkludert vårt eget EL&IT forbund, som kom ut med et enstemmig vedtak om dette fra Landsmøtet. LO advares på det sterkeste mot å bidra til mer kaos, mer sosial dumping og mer forverring i arbeidslivet enn nødvendig! LO må heller benytte kreftene på å bidra til å få bukt med sosial dumping og konsekvensene av dette!

Heisbransjen har også sine utfordringer, og noen av disse har vært tema for foreninga i den siste tiden. Dette handler om utenlandsk arbeidskraft, betaling og kvalifikasjonskrav. Det avdekkes at myndighetenes endringer fra forskriftskampen i 1994, har gitt svekkelse av krav til ansvar, kvalifikasjonskrav, tilsyn og kontroll. HMF må derfor intensivere dette arbeidet, og har derfor økt aktiviteten i sitt **Faglige utvalg** og i «**Brannkorpset**». HMF ser også nødvendigheten av å fokusere mer mot Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (**DSB**), de lokale eltilsyn (**DLE**), **BE, Arbeidstilsynet og utøvende kontroll og ansvarsmyndigheter** for heisbransjen, men også for el-bransjen generelt. Etter det vi oppdaget av heisarbeid i Drammen, så avdekket dette mye å ta tak i, ikke minst hvem som har ansvar, tilsyn og kontrollmyndighet.

Vital har også vært en sak som HMF har brukt mye tid og ressurser på over en lang periode, som følge av pensjons- og uføreforsikringsordningen HMF hadde for sine medlemmer. HMF har nå inngått et forlik med Vital, slik at dette må anses nå som et avsluttet kapittel. Pensjon og uføreforsikring overtok bedriftene for ansatte som følge av tariffforhandlingene våren 2006.

At Vitalsaken er avsluttet, er en god jul i seg selv, og HMF har stor grunn til å gi vår advokat F. Evang stor honnør for sitt arbeid for oss i hele denne saken!

God Jul!

HEISMONTØREN

Redaktør: Geir Løkke

I redaksjonen: Tor Erik Lundberg

Forsidebilde: Geir Løkke

Nr. 4–desember 2006

Redaksjonell adresse:
HEISMONTØREN
Schweigaards gate 34 f, oppgang 2
0191 Oslo
Telefon: 22 17 45 50
Telefax: 22 17 45 53
E-post: heis@heis.no

Årgang 38

Layout og foto: Redaksjonen
Ettertrykk anbefales når kilde er angitt.
Sats og trykktjeneste: GAN Grafisk AS
Opplag: 1100
Redaksjonen er avsluttet 17. desember 2006
Neste nummer: mars 2007
Neste deadline: 1. mars 2007

Vestfold/Telemark

Hallvard Tinholt

Avdelingen består av 9 montører, en hjelper og en hyggelig kontordame som holder orden på det vi burde holdt orden på sjøl.

Telemark preges av stor byggeaktivitet og mange heiser skal opp på kort tid. Vi kommer til å trenge hjelp fra andre avdelinger for å få levert heisene i tide. Det er kanskje et luksusproblem å ha for mye å gjøre, men det hadde vært ønskelig om oppdragene kunne vært fordelt over lengre tid.

Gjennomsnittsalderen i avdelingen nærmer seg 50, og vi har et sterkt ønske om å få inn læregutter og nytt blod for å fornye staben.

Av store prosjekter kan vi nevne Herkules-området hvor vi har fått 6 heiser på samme sted.

I Kragerø skal vi levere 3 heiser til «Krager Golf & Spa».

Vi har som kjent vært gjennom en hektisk og til tider konfliktfylt sommer / høst, men etter at lokale forhandlinger var i boks har ting roet seg ned og humøret blant gutta er nå vesentlig bedre.

Vi sliter med å få halt i land alle service-ene dette året, og det har ikke gjort det bedre at vi har hatt en mann sykemeldt siste året. I perioder har vi vært heldige og fått noe hjelp fra Kristiansand-avdelingen på service.

Vi ser med spenning fremover på utviklingen i Heisbransjen og håper vi fortsatt kan stå som en samlet gruppe

pe som er stolte av arbeidet vårt som heismontører og holder faget i hevd. I skrivende øyeblikk ser vi frem mot en hyggelig julefeiring med mye feit ribbe og dertil godt drikke.

Reberklubben

Jan Refsnes

En sommer er over, Landsmøtet er over, Reberkonferansen er over, Halvårsmøtet er over, jakta er over og snart er året over. Har det vært et tøft år, men har vi oppnådd det vi ville? Til det er det vel å si; man kan vel ikke direkte være misfornøyd. Vil benytte anledningen til å gratulere oss selv for enda en gang til å, som de sier i Nord, «stå `an av».

Så til Reberkonferansen.

Det som vil prege Reberklubben i tiden som kommer er arbeidet med å komme tilbake til det opprinnelige. Gleden og stoltheten ved å mestre ett helt stykke arbeid, både på service, reparasjon og montasje, enten det er gammelt eller nytt materiell. Vi må ikke komme i den situasjon at arbeidskollegaer kvier seg for å gå på jobb, eller å ha vakt, på grunn av at de ikke kjenner det materiellet de skal arbeide med. En opplever mer og mer at unge folk ikke kjenner til eldre heistyper og at eldre montører ikke kjenner til det nye materiellet. Det er også et paradoks at vi ikke kan montere eller ha service på heiser fra eget firma før en har gjennomført diverse

kurs, mens på produkter en overhode ikke kjenner til er det fritt fram. Så her må noe gjøres. Kursvirksomheten i firmaet må i fokus.

Men så er det å se videre og på hva det er som vil vente oss, og vår innsats, framover og da kommer en ikke utenom, enten en vil eller ikke, TJENESTEDIREKTIVET og AFP

De siste årene har arbeidslivet i Norge hatt direkte angrep på den velferdsmodellen der fagbevegelsen har lagt stein på stein for å sikre hvert medlem best mulig levestandard. Når en da, gjennom et påtvunget medlemskap som det norske folk har sagt nei til tre ganger, opplever at de samme rettigheter gradvis forsvinner p.g.a. en sterk økende liberalisering globalt og i Europa, og som er en direkte trussel mot den nordiske velferdsmodellen, må en stille seg spørsmål om dette er noe Norge er tjent med. Og dermed må konsekvensen være at HMF vil arbeide for at den rødgrønne regjeringen må bruke sin vetorett og si nei til tjenstedirektivet. Det som også vil kreve en stor innsats fra fagbevegelsen sin side, er mobiliseringen for å beholde AFP. Det er helt klart at slik som pensjonsreformen foreligger er den ikke forenlig med AFP, og det igjen vil bety en stor forverring av vanlige folks arbeidssituasjon når de kommer opp i den alderen der de egentlig burde fått lov til å «ro`an ner». Men, la oss nå først ønske oss en riktig god jul og takk for et interessant år.

Stadig like aktuell:

Den fascinerende og lærerike fortellingen om 6-timersdagen på Kellogg's.

På Kellogg-fabrikken ble 6-timersdagen innført 1. desember 1930. Den varte fram til 1985.

Boka presenterer ideene bak, hvilke krefter som sto mot hverandre og arbeidernes erfaringer.

Utgitt av For 6-timersdagen med støtte fra kvinne- og fagbevegelsen
Pris 120 kroner + porto
Bestilles på e-post: boka@6-timersdag.net

Behandling av hengttraume

Gaute Finstad

Verneansvarlig i HMF

Grunnen til hengttraume er at mennesker som blir hengende bevisstløse/bevegelsesløse i sele får sirkulasjonssvikt. Sirkulasjonssvikten oppstår ved at mye blod samler seg i bena, hvis disse er lavest, og ikke kommer tilbake til hjertet. Etter hvert vil det bli for lite blod for hjertet å pumpe til å få tilstrekkelig oksygen til hjernen. Så lite som 5-10 minutter kan være tilstrekkelig til å utvikle hengttraume.

Viktig å vite ved behandling er at man IKKE må legge den skadede horisontalt. Da vil alt blodet som er i bena plutselig strømme tilbake til hjertet og overbelaste dette. Flytting og transport av den skadede bør foregå stående ca 45 grader eller sittende. Alle som har vært utsatt for å henge bevisstløse i en sele, skal til sjekk hos lege! Dødsfall

har forekommet så lenge som 11 dager etter at den skadede ble utsatt for hengttraume!

Utarbeidet Engelsk rapport finnes her: www.hse.gov.uk/research/crr_hm/2002/crr02451.htm

Hvordan realisere personvernet?

Gaute Finstad

Verneansvarlig i HMF

Mennesker produseres av samfunnsformen.

I USA er man så opptatt av individets rettigheter, at man er blind for den samfunnsformen som skapes. 4.000.000 mennesker under overvåkning i et land hvor man kan saksøkes over en lav sko. Individets frihet og nyliberalismen er et taperproduserende prosjekt hvor kollektive avtaler står meget svakt. Vi må være forsiktige så personrettsvernet ikke tar fokuset bort fra vår grunnleggende holdning om solidaritet og kollektiviteten.

Det er stor tillit i Norge til banker og arbeidsgivere. Vi oppfatter oss selv så uinteressante at ingen har behov for våre opplysninger. Man mener data-tilsynet har full kontroll.

Nordmenn støtter opp om personvernlovgivningen, men få kjenner innholdet av den. Når virksomhetene lever i villfarelse og publikum er tillitsfulle, fungerer ikke lovverket.

Lovgivningen på område er lite konkret, og det må utvises mye skjønn. Det er folk uten juridisk kompetanse som må forholde seg til dette. Vi må være klar

over at selskapet har ansvaret, uansett om tjenester er kjøpt eller satt bort til behandlere. Behandlerne representerer arbeidsgiveren.

Det finnes alternativer til lovgivning. Teknologiske verktøy finnes, og kan brukes både av forskere og i forhold til samfunnsbehov. Virksomheter kan vurdere hvilke opplysninger som trengs for å oppnå formålet. Anonymisering og avidentifisering gir flere muligheter. Sikkerhet, opplysninger, identifisering og selvbestemmelse kan ivaretas gjennom tekniske verktøy.

Selskapene skal foreta risikovurderinger i forbindelse med behandling og lagring av data, de skal ha rutiner på avviksbehandling. Det er ikke nok å kjøpe slike tjenester som blir stående som hyllemeter. Det må arbeides rutiner inn i virksomheten, og behandlere må ansvarliggjøres. Det er viktig med bevisstgjøring. Når vi er ukritisk og selskapene ikke kjenner lovverk, er det stor fare for både misbruk og feilbehandling.

Men gjelder dette oss?

Alle bruker i dag Mobiltelefoner, PDA eller PC i tillegg til å bli registrert gjennom diverse kontrolltiltak, adgangskontroller for eksempel. Det har også kommet fjernovervåkning av heisstyringer som registrerer arbeidet vi gjør. Hvordan alle disse dataene behandles og lagres, er høyaktuelle spørsmål. Hvis man samordner slike data, kan man komme i en situasjon hvor personopplysninger kan brukes til andre forhold enn formålet.

Hva med omorganiseringer, endring av arbeidsoppgaver eller nye stillinger. Kan slike opplysninger påvirke individuelle avgjørelser?

Jeg tror bevisstgjøring og klare kollektive avtaler er veien å gå. Bruk av tekniske virkemidler for å begrense bruk av personopplysninger, blir også viktig i tiden som kommer.

Mvh
Verneansvarlig HMF
Gaute Finstad

Tor Erik Lundberg

3

De norske gjestene Tone Beate Windingstad og Dag Thoresen, foto Bill Bruke, IUEC

Internasjonal kontakt mellom heismontører

Dag Thoresen

Alle de store heisfirmaene er globale, med samarbeid over grensene og felles strategi for alle avdelinger i hele verden. Da er det kanskje på tide at vi som er ansatt i disse firmaene organiserer oss globalt for å møte disse utfordringene. Dette var utgangspunktet for at jeg tok tre uker ferie, pakka kona og kofferten, og vendte nesa til Hawaii for å representere foreninga på kongressen til International Union of Elevator Constructors, IUEC. For ordensskyld; jeg hadde søkt, og fått innvilget reisestøtte som nesten dekket flybilletten min, resten dekket feriepenga.

Siden vi hadde ferie tok vi først noen dager på Waikiki Beach i Honolulu (der vi møtte Lulu). Det var et godt sjakktrekk, for det med JET LAG er ikke bare fleip. Vi sovna sju på kvelden og var lys våkne klokka 03.00, og det tok tid å omstille seg. Etter å ha lært litt om det amerikanske synet på historie på Pearl Harbour, der vi fikk vite at 2. verdenskrig startet i 1941 på Hawaii, dro vi

videre til Maui som er en skikkelig Stillehavspære med sand og palmer. Der fikk vi dykka og sett både delfiner og havskilpadder.

De norske gjestene Tone Beate Windingstad og Dag Thoresen, foto Bill Bruke, IUEC

Til sist reiste vi til Hawaii, «The big island», som er en øy kjent for å ha en aktiv vulkan og god kaffe. Øya består stort sett av vulkansteiner, så kongressen var på Hilton Waikoloa Village.

Det er en liten landsby med kunstige strender, en haug med restauranter, og eget tog og båt for å reise mellom byggene. Det ligger et svært kongressenter der, hvor ca 300 delegater var samlet. Gjестene fra Sverige, Finland og Norge var de eneste utenlandske observatørene.

Fra venstre Percy Kindahl fra Sverige, Juha-ni Kouhia Finland, Dag Thoresen HMF, Dana Brigham General President i IUEC. Foto Bill Bruke, IUEC

Oppholdet ga en god innsikt i fagforeningas politikk og diskusjoner, noe som jeg kommer tilbake til. Vi ble presentert den første dagen og ble veldig godt behandla. Gjestfriheten var det ingenting å si på. Mot slutten av kongressen ble vi invitert til å holde tale. Vi var på forhånd blitt enige om at undertegnede skulle fortelle om HMF, og de andre skulle si hei og takk. Jeg holdt en 15 – 20 minutters innledning om HMF, om fagutdanning, fagstolthet og streiken i 2004. Da fikk jeg takka for støtten vi fikk (10 000 \$) og takka for den solidariteten de viste på tvers av grensene. Dette ble møtt med stående applaus fra alle 300, og det var litt overveldende.

Nestlederen taler til 300 fagforeningskamerater foto Bill Burke IUEC

Til slutt takket jeg for gjestfrihet og påpekte at internasjonal solidaritet mellom heismontører vil trenge også i årene framover. Til slutt overleverte jeg en genser og en HMF-button til Dana Brigham . Da jeg takket for meg fikk jeg nok en gang stående applaus som varmet godt på tross av at det var aircondition, og til og med kona mi synes det var en grei tale.

Overrekkelse av gaver til IUEC ved General President Brigham Foto Bill Bruke IUEC

Etter Percy og Juhani hadde pratet gikk General President (fagforeningsleder) Brigham opp og foreslo et vedtak (se utdrag neste side) om at IUEC ønsker å utvikle sitt samarbeid med oss i Europa, særlig Sverige, Norge og Finland. Da kom det fram en delegat som fortalte om sine norske aner og som nesten var på gråten da han takket oss, og sa at han støttet vedtaksforslaget. Det var det fineste han hadde hørt i sin tid i IUEC. Forslaget gikk enstemmig igjennom, og etter dette ble vi tatt i hånda av alle kongressdeltakere vi passerte på vei ned av podiet. Det var nok en av de sterkeste opplevelsene jeg har hatt hittil, å tale til denne salen som er tøffere enn oss, men så gjestfrie og varme. Etter dette var det en avslutningsfest der mange ønsket oss velkommen inn i brorskapet i framtida. De var nok raskere til å konkludere enn oss, men det var uansett hyggelig. Så tok vi fatt på hjemreise som begynte på fredag formiddag, og endte søndag morgen i Fredrikstad etter nok timer på fly og flyplasser. Denne helga var det møtetreff i Kone, så jeg gikk glipp av en av de viktigste begivenhetene i eget land og firma. Men jeg tror nok at de inntrykkene og opplevelsene jeg fikk på Hawaii oppveier møtetreffet i KONE, sjøl om den var i Skagen.

PÅ BILDET SER VI DONNA FOX, SOM ER DEN FØRSTE KVINNELIGE DELEGATEN PÅ IUEC KONGRESS, sammen med Gregg Rogers som var vår kontaktperson og sørget for at vi fikk nesten alt vi pekte på. Frua fra Texas synes det var rarere å være fra Skandinavia enn å være eneste kvinnelige delegat. Foto Juhani Kouhia

I våre samtaler med Gregg Rogers, fant vi ut at vi skulle prøve å lære litt om nettverket til bygningsarbeiderne. Her ser vi Ed Sullivan i midten som er fagforeningsleder for ca 1,3 millioner bygningsarbeidere i USA, og som har hatt et Europakontor inntil nylig. Han var tidligere leder for IUEC. Foto Tone Beate Windingstad

IUEC POLITIKK

Det som overrasker mest med å møte amerikanerne og canadierne på kongressen, er alle likhetene våre. Fagforeningen heter noe sånn som *Den internasjonale fagforeningen* for heismontører, og det er fordi det er medlemmer med fra både USA og Canada. Men i tillegg har de startet verving i Mexico. Det kommer mange arbeidere derfra, og fabrikker flyttes dit for å spare penger. (Høres kjent ut?) Det med sosial dumping var et ord de skjønte og syntes var morsomt. Det er ikke mange årene siden det ble opprettet kontakt mellom Norge og IUEC som sikkert en del husker. De har de samme diskusjonene om bilgodtgjørelser, lønn, prefabrikkerte heiser, faglige krav og fagutdanning og lignende. En ulikhet er at de har krevd å få beholde jobben når heiser lages på fabrikk. Tanken er at hvis jobben flyttes fra sjakta og inn i en fabrikk, der en underbetalt arbeider gjør jobben, er det sosial dumping. Derfor krever de å få borre opp hull på nytt og demontere for eksempel låser fra overstykker og sette dem på igjen etter å ha signert på baksida. Det er egne folk som jobber for å sikre at organiserte montører får jobbene, bl.a. ved at de jobber for å endre sikkerhetsforskrifter i stater, sånn at heismontører gjør heisjobbene. Men husk at vi har et land og en lov, mens de har 52 stater som må overbevises.

SOSIALE GODER OG UTDANNING

Hos våre fagforeningskamerater i IUEC er det få offentlige ordninger. Derfor er mye av helse, pensjon, sjukepengar og lønna helligdager betalt fra fagforeningskassa. Det fører til at det er vanskelig å få gjennomslag for flere betalte helligdager, for det betyr økt kontingent. Det er nok lurt å være våken på den modellen de trenger for å dekke godene sine i USA, (Canada er bedre), for vi er på vei dit vi og. Se bare på pensjonen og forslagene til egenandel på sjukelønn som kommer hver gang Høyre har makt. I tillegg til dette er det fagforeninga som styrer fagutdanninga. Den virker god, jeg fikk ikke full oversikt, men fagprøven vår imponerte dem. Dette kommer det mer om i seinere nummer av Heismontøren.

ANSATT I FORENINGA

En viktig forskjell er også at montørene er ansatt i fagforeninga, men jobber for firmaene. Det betyr at hvis det er lite å gjøre, søker du jobb hos din lokale forening, og firmaene tar kontakt med foreningskontoret hvis de trenger noen. Dette gir foreninga en enorm makt over bransjen, og styrke. Det kan jo virke litt fristende å kunne trekke de ansatte tilbake hvis et firma tuller. Den andre sida er det ansvaret det medfører, og den sosiale kontrollen det kan gi. Men det virket som om de hadde et like avslappa forhold til jobben som oss, og det ble lagt mye vekt på kameratskap.

Mange var like stolte som denne delegaten av å være organisert heismontør Foto: Juhani Kouhia

MØTEKULTUR

Kulturforskjellene er viktige hvis man skal samarbeide. Det er åpenbart en annen kultur i IUEC enn i HMF. Det argumenteres mer med følelser og mindre med fakta enn hos oss. Lederen (general president) har mer makt. Det er ikke taeliste, men to mikrofoner hvor alle som vi si noe stiller seg i kø, og møteleder gir ordet til neste taler. Ved avstemming bes det om at de om er for sier ja Deretter sier de som er mot, nei. Så vurderes volumet. Hvis det er usikkert telles det ved å reise seg. Det blir mye skriking for å sikre flertall (jeg hadde slått Ståle Solbakken her). Men gjestfriheten og fellesskapsfølelsen er nok større. Alle medlemmene kaller hverandre bror og søster. Det er det de tiltaler kongressen med. Det

høres rart ut til å begynne med, men jeg følte meg veldig inkludert når gutta kalte meg bror.

INTERNASJONALE LØSNINGER PÅ NASJONALE PROBLEMER?

Det viktigste jeg har lært på kongressen og gjennom kontakten med andre europeere seinere, er at det er flere felles trekk enn ulikheter. Alle konsernene har felles planer som noen har erfaring med, andre ikke. Det betyr at hvis vi hadde hatt mer kontakt kunne vi lære av hverandre, og kanskje hatt felles krav oppimot konsernet. Derfor pratet vi litt om å starte et globalt nettverk for heismontører, der det var tre inngangskrav. 1. Alle deltar i et elektronisk informasjonsnettverk, sender inn hva som skjer, eller spørsmål til andre. 2. Alle som er med forplikter seg til å ikke ta jobber i et land der det nasjonale foreninga har konflikter med ledelsen. (Svensker ble bedt om å jobbe i New York under lockouten der i år. De sa nei) 3. Alle forplikter seg til å ikke jobbe under den lokale lønna hvis de skal jobbe i et annet land.

Vi har hatt mislykka forsøk før på internasjonal kontakt. Det har skjært seg når det kommer store internasjonale organisasjoner inn i bildet. Derfor tror jeg det er lurt å holde kontakt med heismontører i andre land på et lavt nivå. Men en satsing utover våre egne grenser kommer vi ikke utenom på sikt.

10 berømte siste ord

- Trikset når et stort neshorn kommer springene mot deg er å stå helt urørlig...
- Jeg har hatt litt vondt i brystet i det siste, men det går nok over.
- Jasså, så dette er Beirut?
- Jeg vet hva jeg gjør...
- Slapp av... Den er ikke ladd.
- ... jeg skal bare...
- Nei, jeg har aldri gjort dette før, men en gang må jo være den første...
- Denne ledningen skal være strømløs nå...
- Hvorfor er det bare jeg som spiser sopp?
- Det er nok best at vi gjør som formannen sier.

EL & IT-forbundets landsmøte 9. – 12.november

Tekst og bilde: Bjørn Tore Egeberg

Hva skjedde med alle de forslagene vi skreiv om i forrige nummer?

Gjøre det lettere å organisere utenlandske montører

Landsmøtet støtta at det må bli lettere for utenlandske arbeidere på korttidsoppdrag å organisere seg i EL & IT-forbundet. Landsmøtet overlater til forbundets ledelse å utforme konkrete ordninger.

Korridorpolitikk

Legg ned veto mot EUs tjenstedirektiv

Landsmøtet vedtok en suveren uttalelse:

Nei til tjenstedirektivet

Om kort tid skal regjering og Storting ta stilling til EUs tjenstedirektiv. Direktivet skal legge til rette for fri utveksling av tjenester innenfor EU/EØS-området. Selv om direktivet er moderert og forbedret i forhold til det opprinnelige forslaget, er det fortsatt god grunn til å frykte for konsekvensene for norske arbeidstakere.

Det er også grunn til frykt for kvalitet og sikkerhet, blant annet i elektriske anlegg, som følge av at man ikke lenger kan stille krav til kunnskaper hos tjenesteytere.

Vi ser også at det nå stilles spørsmål ved om mange av de viktigste tilta-

kene for å hindre sosial dumping, som er foreslått av regjering og fagbevegelse, lar seg gjennomføre dersom direktivet blir norsk lov. Det gjelder innføring av ILO-konvensjon 94 i kommune og stat, inklusiv statlige bedrifter og foretak. Det gjelder innsynsrett for tillitsvalgte, bestemmelser mot kontraktørvirksomhet, bedre registrering og oversikt, samt autorisasjonsordninger for utleiefirma. I alle disse tilfeller er det bestemmelser i direktivet som kan hindre tiltak.

I tillegg er en rekke spørsmål overlatt EU-domstolen. Dette skaper stor usikkerhet om hva som blir framtidig tolkning av direktivet, og en ytterligere rettsliggjøring av politikken.

Norge blir i økende grad styrt av det som skjer i EU. Vårt nasjonale regelverk gjennomgår omfattende endringer for å tilpasses EUs direktiver og handelspolitikk.

Dette berører også de fleste tjenestemråder i offentlig sektor. For å påvirke denne utviklingen og forhindre sosial dumping, er det nødvendig med samarbeid over landegrensene.

EL & IT Forbundet krever at regjeringen benytter seg av reservasjonsretten i EØS-avtalen for å hindre at Norge må implementere EUs tjenstedirektiv.

LM Oslobenken

Ungdomsrepresentanter i forbundet

Det ble vedtatt å velge inn en ungdomsrepresentant i forbundsstyret.

Mer demokrati

Her ble det mest ståhei rundt forslaget om at veien fra det enkelte medlem og opp til forbundsledelsen skulle gjøres kortere. Det var mange som støtta dette forslaget, men ikke mange nok. Det ble nedstemt.

Et solidarisk forbund

Landsmøtet støtta vårt forslag om at forbundet skal motarbeide diskriminering på grunnlag av hudfarge, religion eller seksuell legning.

Antirasisme og internasjonal solidaritet

Vi finner igjen mye av vårt opprinnelige forslag i det som ble vedtatt i handlingsprogrammet. Blant annet er EL & IT forbundet sterkt kritisk til USAs utenrikspolitikk og i opprettelsen av en terrorlov, og slår fast at utstrakt overvåking kan ramme fagbevegelsen.

Valg av ny ledelse

Hans Felix ble gjenvalgt som forbundsleder. Vi foreslo Terje Skog som nestleder, men han ble ikke valgt. Subsidiært stemte vi for Per Gunnar Salomonsen fra Telenor som nestleder, men han fikk heller ikke nok stemmer. Den nye nestlederen heter Vidar Hennum. Jan Olav Andersen ble gjenvalgt som leder av forhandlingsavdelingen, og Terje Skog ble gjenvalgt til forbundsstyret. Gjennomføringen av valget viste for all verden at flere av fagmiljøene organiserer egne «forbund i forbundet». Elektrikerne jobber for å velge inn elektrikere, Telenoransatte jobber for å velge inn Telenor-tillitsvalgte, energisektoren jobber for sine kandidater, (og heismontørene foreslår heismontører). Valgdebatten ga svært lite utbytte for delegater som ønska å stemme på kandidater

som sto for den politikk landsmøtet hadde vedtatt. Det var bare noen få av innleggene i debatten som la vekt på hva kandidatene sto for.

Rett til streik mot sosial dumping

Forslaget til handlingsplanen om kampen mot sosial dumping ble ikke behandlet av landsmøtet. I forslaget sto det bl.a.:

Så langt er mye oppnådd i kampen mot sosial dumping: El & IT forbundets streik på heisoverenskomsten fikk satt saken på den politiske dagsorden, angrepene på Arbeidsmiljøloven ble slått tilbake, tariffavtaler er allmenngjort og noen forbund har vunnet fram med forbedringer av tariffavtalene sine. I forhold til trusselens alvor er dette likevel langt fra nok. Fagbevegelsen må bruke kraftigere lut for å slå tilbake sosial dumping. I første rekke er det behov for en endring av arbeidstvistloven, som gjør det lovlig å gå til konflikt i bedrifter som bruker sosial dumping. Videre er det viktig å sikre retten til blokade av slike bedrifter.

El & IT forbundet vil jobbe aktivt innad i LO for å samle støtte for å bruke kampmidler mot sosial dumping. Forbundet vil også foreslå at LOs sommerpatrulje blir utvidet til en helårspatrulje. Og forbundet vil kreve økte ressurser til Arbeidstilsynet, øremerke til tilsyn på arbeidsplassene.

Pensjon

Ny suverene uttalelse fra landsmøtet:

Pensjonsreformen må sikre alle en verdig pensjon

Regjeringen har lagt fram en stortingsmelding om opptjening og uttak av alderspensjonen i folketrygden. Dette er annet trinn i en omfattende pensjonsreform bygd på pensjonsforliket i Stortinget våren 2005. Det nye pensjonssystemet baseres på livsløpsopptjening, halv reallønnsutvikling av pensjonsutbetalingene og reduserte utbetalinger som følge av justering for levealder – prinsipper EL & IT Forbundet har vært, og er, sterkt uenig i. Dette vil være svært negativt for de fleste arbeidstakere i landet, og vi frykter at sluttresultatet blir at private selskaper får en stadig større rolle i forvaltningen av pensjonsformuen.

Vi vil likevel rose regjeringen for at det i stortingsmeldingen understrekes at de med lav lønn skal komme bedre eller likt ut med dagens system. Denne positive siden forutsetter imidlertid at arbeidstakeren står i arbeid fram til 67 år. Men de foreslåtte rammene for videreføring av AFP vil bety så store reduserte ytelser, at det i virkeligheten fratar dem som har behov for tidlig avgang denne muligheten. Grunnen er:

- Alle taper pensjon fordi summen som er tjent opp skal deles på alle årene som pensjonist. Dvs. at AFP-pensjonister må dele sin pensjon på fem ekstra år, noe som gir et tap på 22 prosent.
- Det gis ingen opptjening av pensjonen i løpet av AFP-perioden. Det gir et tap på 12 prosent.
- Pensjonen skal kun økes med halv reallønnsutvikling, og ikke tilsvarende lønnsutvikling. I løpet av en 10-års periode blir underreguleringen på sju prosent.
- Det er beregnet at pensjonene reduseres med ca. 18 prosent i 2050, fordi pensjonen skal deles på det antall flere år som hvert årskull lever lenger.

Det betyr at regjeringens forslag i realiteten river det økonomiske grunnlaget vekk under AFP-ordningen. Dette er uakseptabelt. Regjeringens pensjonsforslag truer også bruttopensjonsordningene i offentlig sektor, samt ordningene med særaldersgrenser ved at disse skal reformeres ut fra målsettingen om at folk skal arbeide lenger.

Vi vil minne om LO-kongressens vedtak: «LO krever en bredere innsats for å sikre økonomien i pensjonssystemet. For LO er det en forutsetning for en slik levealdersjustering at vi får et inkluderende arbeidsliv som gjør at folk både kan og vil fortsette å jobbe lenger enn i dag. Det er en absolutt forutsetning at AFP opprettholdes. Levealdersjusteringens avkortningseffekt må ikke komme til anvendelse før ordinær pensjonsalder på 67 år er nådd. En heving av normal pensjonsalder må innebære at AFP-perioden forlenges tilsvarende.»

Vararepresentanten

Vidar blir nedstemt

For å oppsummere: HMF har all grunn til å være fornøyd med landsmøtevedtakene om pensjon og om tjenstedirektivet. Dette er vedtak som signaliserer en radikaliserings av forbundet, og gir gode arbeidsforhold for vårt arbeid i forbundets ulike organisasjonsledd i 4-årsperioden. Gjennomføringen av valgene viser en svakhet i forbundet. I debatten ble det lagt mest vekt på hvilken gruppe du tilhører og hvor stor den er. Dermed ble det vanskelig for landsmøtet å velge inn kandidater som står for den politikk delegatene vil ha.

Er tilsynene på vårt parti i kampen mot sosial dumping?

Tanker etter demonstrasjonen i Drammen

Bjørn Tore Egeberg og Rune Larsen

Torsdag 19.oktober klokka 11.00 demonstrerte rundt 60 medlemmer av EL&IT (heismontører og elektrikere) mot sosial dumping foran byggeplassen Bueslaget på Strømsø Torg i Drammen. Hamarfirmaet Elevator hadde satt bort heismontasjen på bygget til det polske firmaet Elektron. Dette firmaet har ikke de nødvendige tillatelsene til å sette opp heiser i Norge.

Etter demonstrasjonen uttalte Runar Røsbekk i DSB til Drammens Tidende: – Hverken selskapet Elevator eller de polske arbeiderne er registrert hos oss. Dette innebærer at selskapet har utført en ulovlig jobb med arbeidskraft som heller ikke er lovlig godkjent.

Kort tid etter ble heisene plombert av Det lokale Eltilsyn, Drammen. Tilsynet krever at heisene går gjennom av en montør fra Elevator AS før plomberingen heves. (Elevator AS registrerte seg hos DSB umiddelbart etter demonstrasjonen). Det skal også foretas ny kontroll av teknisk kontrollorgan.

Tore og Dag treffer polakkene

Men Tore Grov og Dag Thoresen fra HMF hadde hilst på montørene fra Elektron før. Elevator AS hadde fått i oppdrag å bygge om heis 6 og 7 på Stortinget. Da Dag og Tore stakk innom Stortinget, var det polske montører fra Elektron som jobba på heisene. I ukene etter var det mange telefoner og et møte med Elevator AS der foreninga forlangte dokumentasjon for at montørene hadde norske lønns- og arbeidsvilkår. Fra Elevators side er det til dags dato bare lagt fram påstander om at alt er i orden, ingen dokumentasjon.

HMF ønsker å presisere at vi ikke ser på Elektron som et bakgårdsfirma. Vi har ingen grunn til å tvile på at dette er et seriøst firma som kunne klart å

Dag og Rune holdt appell i Drammen

tilfredsstille kravene for å bli registrert for utførelse av elektriske anlegg i Norge. Men loven skal være lik for alle. Hvis noen polske firmaer slipper å dokumentere kvalifikasjoner, varer det ikke lenge før andre og useriøse firmaer installerer heiser og andre elektriske anlegg i Norge.

HS-consult var prosjektleder

Hva var den formelle statusen til heisarbeidet på Stortinget? Var de polske montørene leid inn av Elevator, eller hadde Elevator satt bort hele jobben til det polske Elektron? Avdelingssjef Per Thorsteinsen i drifts- og serviceavdelingen på Stortinget mener at oppdraget ikke var satt bort til Elektron, men at Elevator benyttet personale fra Elektron til montasjearbeidet. I møtet som HMF hadde med Elevator sa representantene for Elevator at de hadde satt bort jobben til Elektron. Hva er riktig? Vi vet ikke.

Heisene på Stortinget ble altså satt opp av polske montører fra Elektron, på lik linje med hva som skjedde i Drammen. Men heisene på Stortinget ble ikke plombert. Det lokale Eltilsyn i Oslo (Hafslund) viser til at heisene – 6 og 7, er kontrollert av Inspecta, som er et godkjent Teknisk Kontroll Organ – TKO.

Dermed er heisene trygge å bruke, i følge Hafslund.

Avdelingssjef Per Thorsteinsen redigerte for prosedyrene som Stortingets ansvarlige har fulgt, og rutinen virket svært gode. De hadde engasjert HS-Consult (Harald Solberg) som prosjektleder for oppdraget. Etter en anbudsrunde valgte drifts- og serviceavdelingen på Stortinget Elevator AS som entreprenør. De sjekket grundig at firmaet hadde alle nødvendige godkjenninger for å utføre jobben. Thorsteinsen var ikke klar over at registrering i DSB var pliktig for alle som påtar seg utførelse av elektriske anlegg. Han fikk orientering om at Elektron ble benyttet som underentreprenør. Dermed sørget han for å få bekreftet fra Elevator at Elektron hadde nødvendige arbeidstillatelser og lønns og arbeidsvilkår i orden, uten at dette ble dokumentert ytterligere

Alt i den skjønneste orden?

Den offisielle versjonen fra Elevator AS er at montørene fra det polske firmaet Elektron jobbet under tilsyn. I framtida, nå som Elevator er registrert i DSB (og har sentral godkjenning i BE) vil det altså være lovlig at de bruker polske firma, så lenge montørene jobber under tilsyn

Demo'n i Drammen

fra faglært montør fra Elevator. Men vi må spørre oss: Hvor mye må den som har tilsyn være på arbeidsplassen for at dette skal være faglig forsvarlig? I dag er dette helt og holdent opp til bedriften å vurdere, så vidt vi kan se. Det ser ikke ut som noen tilsyn ser det som sin oppgave å kontrollere at arbeid under tilsyn gjøres under reelt tilsyn. Vi er i alle fall helt ukjent med at Hafslund ser det som sitt ansvar å føre tilsyn med dette.

Sentral godkjenning fra BE er heller ikke tilstrekkelig for å slå fast at firmaet har kompetanse til å sette opp heiser. Dette er en frivillig godkjenningsordning. Vi har søkt hvem som har godkjenning fra BE i Tiltaksklasse 3, ansvarlig utførende med arbeidsområde løfteinnretninger. Søket gir treff på 44 bedrifter. Vi ser at bedrifter som HelseBergen HF, Lino Entreprenør AS, Memo Elektro AS, Norconsult AS, Norecon AS og Obas Øst AS har samme godkjenning i BE som de store heisbedriftene. Med andre ord: En sentral godkjenning i BE er ingen garanti for at firmaet er i stand til å sette opp trygge heiser.

Ingen regler for hvem som kan sette opp heis?

I følge Per Thorsteinsen har HS-Consult redegjort for at dersom Stortinget som byggherre hadde bestilt heis direkte fra Elektron, med polske arbeidere, altså en pakkeløsning, så ville dette vært lovlig

heismontasje. Det ble ikke redegjort for hvilke nødvendige tillatelser som måtte foreligge fra norske myndigheter (for eksempel lokale godkjenninger og ansvarsrett).

Er det riktig at det har blitt helt fritt for lover, regler og kvalifikasjonskrav for utenlandske installatører og heismontører? Så vidt vi kjenner til er det ikke så galt. Elektron måtte søkt om godkjenning fra kommunen de skulle arbeide i. Men har alle norske kommuner kunnskaper og politisk vilje til å kontrollere at en utenlandsk bedrift har de nødvendige kvalifikasjonene? Vi bare spør. I tillegg måtte Elektron registrert seg hos DSB. Her må man registrere en faglig ansvarlig for firmaet, og antallet ansatte med fagutdanning. Men gir denne registreringsordningen sikkerhet mot useriøs heisarbeid?

Stortingets administrasjon mente det hersket liten viten om dette registeret til DSB og den nye registreringsforskriften. De hevdet at HS-Consult heller ikke visste om denne. En av årsakene til at en seriøs byggherre ikke kjenner til registeret, er at det ikke får konsekvenser å la være å registrere seg. Det lokale Eltilsyn skal føre tilsyn med at alle er registrert, men den oppgaven prioriteres ikke. Vår erfaring er at det bare føres tilsyn med om firmaer er registrert hvis HMF demonstrerer.

Saken kunne få et gitt scenario: Et stort kontorbygg i Bjørvika får satt opp heiser av to elektrikere som er ansatt i et baltisk firma, på oppdrag av en norsk entreprenør. Entreprenørene har fått godkjenning av Oslo kommune, men det polske firmaet er ikke registrert i DSB. Den norske entreprenøren overleverer heisen, og Teknisk kontrollorgan gir godkjenning. Så skjer en ulykke, og ulykken spores tilbake til montasjen, svikt i utførende.

Hvem har ansvaret? Ville det være byggherren? Ville det være entreprenøren? Ville det vært kommunen? Ville det vært TKO, som godkjente heisen? Og hva slags praksis må det lokale Eltilsyn følge for at de skal sikre oss mot at slike scenarier blir virkelighet?

Demon i Drammen.

Krympelag i KONE

Reidar og KONEs nye A-montører

Etter mange års masing fra div. montører bestemte vi oss for å arrangere krypelag. Alle nyutlærte montører ble kontaktet, 16 stykker i alt. Noen begynte allerede å dra på åra. Lokale og det økonomiske ble ordnet. Med et budsjett på kr.2000,00 pr. hode handlet vi inn pølser og brød, for litt mat til ølet måtte vi ha. Ølet kom på fat og med ei hyggelig dame for å tappe i glassene.

Det var dessverre så altfor få av våre store forbilder som kom på festen

Ei grom jente og 15 staute gutter ble etter hvert krympet av lederen i klubben, Roar Enerly, eldste montør Erik Andersen og undertegnede.

Ikke alle kom like lett igjennom rituallet, men alle kom i mål til slutt, så nå er dette eksklusive brorskapet blitt noe større.

Av hensyn til senere krympelag er siste ord sagt om denne saken. Undertegnede forlot festen inn i det nye døgnet, men det ble holdt på til de lyse morgentimer. Litt spredning ut på byen med mer eller mindre ustøe steg og med ditto hell uten flere kommentarer til det. En meget vellykket kveld, så gled dere, B-montører.

Takk til dere som tok sjansen og fikk dette i gang igjen.

THE PLYMOUTH ~~DAKAR~~ Challenge 2007

(På norsk: Eidsvoll-Banjul Challenge 2007)

Tekst og bilder: Geir Løkke

Alle veier fører til Rom, men ikke alle fører til Banjul. Men skal man dit, holder det at noen gjør det. Og mellom Plymouth og Banjul går i hvert fall en av dem. Det veit jeg, og nå veit dere det også, for på den veien kjører snart Team HMF.

«Hvorfor?», spør dere kanskje. Og «hva eller hvem er Team HMF?» spør dere helt sikkert. Jo, det skal jeg fortelle. Mellom Plymouth og Banjul går det et billøp. Og Team HMF består av **Karl Martin Blakisrud**, **Christian Østby** (begge fra Reber, Oslo) og **Jøtul**, en Volvo 240. The Plymouth-~~Dakar~~ Banjul Challenge, som løpet heter, er en «low budget»-utgave av Paris-Dakar-løpet. Og for de av dere som ikke er så skærpe i geografi, så ligger **Banjul** i Gambia, ved Afrikas vestkyst, syd for verdens største sandkasse.

Og regla er enkle.

- Bilene som stiller i løpet må ha en verdi på under 1200,- kr.
- Maksimalt reparasjonsbudsjett under løpet er 180,- kr. (Ikke skrivefeil - 15 pund)
- Når løpet er i gang vil det ikke være noen som helst formel støtte fra arrangørene.

Det betyr:

- * Ingen følgebiler, mekanikere eller annen assistanse ved havari.
- * Ingen formelle arrangement har blitt gjort med landene langs ruta når det gjelder inntreden i disse landene.

Deltagerne er der som «vanlige» turister.

- * Ingen formelle arrangement har blitt gjort for assistanse ved sykdom, ulykker eller andre innsedenter.
- * Ingen assistanse ved tilbakesending av kroppar ved ev. død.
- * Ingen hjelp til deltagere som blir stående fast fordi de har gått tom for penger
 - Alle biler som mot formodning kommer helt til Banjul skal gies bort til arrangøren, som selger dem til inntekt for lokale Gambiske veldedigheter.
 - Da Gambia ikke godtar biler med ratt på høyre side, er det ikke lov å stille i løpet med slike biler.

Startstreken for Team HMF befinner seg på **Blakisrud gård** ved **Eidsvoll verk**, og startskuddet går mandag 25. desember. Nøyaktig tid er «...når jeg har våkna» (Karl Martin, sitat).

Karl og Christian under forberedelsene.

THE
EIDSVOLL
~~DAKAR~~
Challenge 2007

De fleste som er med i løpet starter i **Plymouth**, England. Team HMF banker rett gjennom Europa og møter de andre i **Gibraltar** (sylspissen av Spania). Der i fra går det videre med båt til **Tanger** og Afrika. Mellom **Tanger** og Marakech kjører Team HMF en egen rute for å få med seg Atlasfjellene. Deretter vil de kjøre den samme ruta som de andre. Strekningen **Vest-Sahara - Mauritania** blir forsert med egne guider i hver bil, grunnet utrygge forhold, ørken og minefelt.

Dag 1 – Avreise fra **Plymouth**.

Dag 2 – Ankommer **St. Malo** og kjører til den spanske grensa (483 km)

Dag 3 – Kjører gjennom Spania til **Gibraltar** (483 km)

Dag 4 – Hviledag

(Her er Team HMF forventet å tilslutte seg etter ca. 3.000 km kjøring fra Eidsvoll.)

Dag 5 – Ferge til **Tanger** i Marokko. (278 km)

(Her skiller Team HMF lag med resten for å ta en omvei via Atlasfjellene syd i Marokko.)

Dag 6 – Kjøring til **Marakech**.

(330 km) + Fest!

(Her vil Team HMF forhåpentlig vis ta igjen resten av følget.)

Dag 7 – Hviledag

Dag 8 – Kjøring til **Agadir** (281 km)

Dag 9 – Kjøring til **Laâyoune** (697 km)

Dag 10 – Kjøring til **Dakhla** (624 km)

Dag 11 – Kjøring til **Nouâdhibou** (465 km)

Dag 12 – Hviledag + fest

Dag 13 – Inn i ørkenen. Overnatting mellom sanddynene. (177 km)

Dag 14 – Fortsatt kjøring i ørkenen. Ut av nasjonalparken ved **Nouâmghar** og halvveis til kysten. (193 km)

Dag 15 – Ferden fortsetter sydover langs kysten (150 km)

Dag 16 – Kjøring til campingplassen Zebrabar (305 km), nær **St. Louis**. (<http://come.to/zebrabar>)

Dag 17 – Hviledag + fest

Dag 18 – Hvile ut etter festen

Dag 19 – Alle eskorteres av tollmyndighetene rett gjennom Senegal (624 km)

Dag 20 – Kjøring til Gambia (64 km)

Dag 21 – Avslapning og fest på **Safari Garden Hotell** (<http://www.safarigarden.com/>) Overlevende biler vil bli auksjonert bort.

Dag 22 – Fly hjem.

Jøtul

Gutta har forberedt seg etter alle kunstens regler. Her skal igjen ting være overlatt til tilfeldighetene!

– En ’83 Volvo med usle 405.000 km. på nakken er innkjøpt for kr 4.000,- (Etter å ha prøvd hva kjerra var god for sprakk en kjøleslange, hvilket reduserte prisen med 1000,-)

Interiøret er fra 1987, noe som minsker den gjennomsnittlige alderen på Volvo’n.

– «Ny» motor fra et eller annet år mellom ’75-’79 er satt inn. Ukjent km.

Her øker plutselig den gjennomsnittlige alderen igjen.

– Nye bakfjærer er montert.

– Ny clutch

– «Ny» girkasse donert.

(Skifting av girkasse ville ha innebære skifting av mellomaksel. Denne måtte ev. kjøpes. Skifting av girkasse blei derfor skrinlagt, og gutta tok seg heller bryet med å skifte girkula.)

– Volvo’n er malt matt svart. Side- og bakvinduer er også svartmalt

– Alt av lister, krom, sideblinklys og annet dill er fjerna. Det gjelder å spare vekt

– Liste over «going rates» når det gjelder bestikklser er anskaffet.

– Alle sprøyter er tatt.

– Da andrespråket i mange av de landene de skal kjøre i gjennom er fransk,

bestemte de seg for at en av dem skulle lære seg fransk. Smart! Valget falt på Karl. (... , som etter hvert fant ut at Kickboksing var mer morsomt.)

Så nå er det under en måned før Karl og Christian inntar Volvo’n, med AC/DC Highway to Hell på Ipod’n, bilen full av ribbe, og setter nesa mot Afrika. Vi ønsker dette nye tilskuddet til norsk motorsport lykke til! Hvis mulig vil vi gi rapporter på hjemmesida underveis.

Eidsvoll-Banjul Challenge 2007

sin hemmeside:

<http://www.heis.no/banjul/>

Plymouth-Banjul Challenge 2007 sin hemmeside:

<http://www.plymouth-dakar.co.uk/>
Startnummer T7309, Teamnavn HMF, Starter i gruppe 3.

Pent brukt, ikke-Afrika-kjørt, girkasse til Volvo 240 byttes i norsk-fransk ordbok. Haster!

Bil.mrk. *Pompel og Pilt*

LANGE FLATE BALLÆR

Tekst og bilde: Tor Erik Lundberg

Årets Heiscup ble arrangert i Fredrikstad lørdag 29. september.

Nesten 200 heismontører hadde funnet veien til byen ved Glommas utløp. Byen som med sin fotballentusiasme har vist at den har mer å by på enn idylliske somre og fin skjærgård.

Selve cupen ble spilt på kunstgress i Østfoldhallen.

Her ble det ble mange lange flate ballær på vingane...

Kone tok pokalen

Etter å ha slitt mot *Pampas* i gruppespillet, fant Konelaget storformen og dansa seg gjennom kvart- og semifinaler med gnistrende sambafotball. I finalen ble *Otis* 1 slått 8 - 2, og dermed var det klart at *Kone 1* hadde tatt pokalen.

Bronsefinalen endte 3 - 1 til *Reber Oslo* over overraskelseslaget *HK-Service 1*. I jumbofinalen slo *Otis* 2 til med 5 - 2 over *Euroheis*.

Kvelden ble avsluttet med en storslagen bankett på Hotell City i Fredrikstad,

hvor også de fleste deltakerne bodde. Her ble innsatsen til alle sammen feiret med premieutdeling. I tillegg til vinnerne av heiscupen 2006 ble det gitt premie til årets toppscorer, årets keeper, cupens peneste mål, og beste supporter. Det var også underholdning med revyartisten Atle Jensen, kjent fra forestillingen «Tre kæll».

Cupens peneste mål: Truls Karoliussen

Årets keeper: Glenn Frode Knudsen

Årets toppscorer: Petter S. Halse

Beste Supporter: Kone`s duskedamer

«Sir» Kjell Berntsen, manager til foreningas lag *Pampas* ble hedret med prisen «Sliteren». Kjell er ansatt ved Reber i Oslo, i tillegg til vervet i foreninga hvor han har ansvar for medlemsregisteret. Kjell går også under dekknavnet «Baron» og «Limet», sistnevnte fordi det sies at han holder foreninga sammen...☺

En stor takk til Erik Brostrøm, Hans Henrik Staff, Dag Thoresen og andre ildsjeler som stod for et godt gjennom-

ført arrangement. Også en takk til saniteten fra Askim Norsk Folkehjelp som bistod med førstehjelp. Disse uttrykte også en stor glede over at heiscupen ble arrangert 2 minutter fra nærmeste apotek. Apoteket var nær ved å bli utsolgt for isposer, men det holdt akkurat.

Vel møtt til Heiscupen neste år, som arrangeres i Tigerstaden.

Kone 1, Heiscupen 2006, 1. plass

Gruppespillet:

Gruppe 1		Gruppe 2		Gruppe 3	
Thyssen	7p (13-5)	Stahl	10p (12-3)	Kone 1	9p (22-0)
Heistek	7p (8-2)	Hk-Service 1	9p (12-5)	Pampas	6p (6-4)
Reber Oslo	3p (11-5)	Otis 1	7p (15-6)	Hk-service 2	1p (3-14)
Euroheis	0p (2-22)	Trønder heis	3p (6-9)	Kone 2	1p (3-16)
		Otis 2	0p (1-23)		

Sluttspillet:

Thyssen Otis 1	Otis 1	Otis 1 Kone1
Pampas Hh-service 1	Hk-Service 1	
Kone 1	Kone 1	
Heistek	Reber Oslo	
Stahl		
Reber Oslo		

Kone's Montørtreff 2006

Skagen 21.-24 september

Tekst: Jan Steinar Gloslie og

Alex Backsæther

Bilder: Alex Backsæther

Terje, Roar, Herman på båten. Under: Ronny og Stian

Kjempeoppmøte på kaia i Oslo. 98 mann på vei til Danmark for montørtreff i Skagen. Litt forsinkelse for ombordstigning på båten ble oppmuntret med resultater fra cupsemifinale på Lerkendal (RBK-Sandefjord 2-5).

Etter et lite infomøte ble det litt tid til sosiale aktiviteter i baren.

Etter mye om og men kom nesten alle seg med bussene fra Fredrikshavn til Color Hotel Skagen for samling i konferansesalen. De fleste så frem til mange timer med møter og diskusjoner. I lunsjpausen gikk turen til den lokale Købmanden for å handle inn alkoholholdige drikkevarer til festligheter utover kvelden.

Representanter fra KONE i Danmark og Sverige var invitert, og vi delte erfaringer og synspunkter i våres felles KONE SCA.

Jan-Tore

Etter endt middag sto det sosiale i sentrum med fester i de største hotelrommene. I nattetimene gjorde vi gatene i Skagen utrygge for lokal-befolkningen. Det var ihvertfall ingen å se.

Oppmøte kl 09.00 lørdag morgen med mange trøtte fjes. Etter en strålende innføring av akkordens historie i Norge av Fritjof, og litt diskusjon, var det Kultur Skagen på programmet.

Etter lange køer i sykkelutleien tråkket vi oss mot Skagen sentrum. Flere tok også turen til Grenen, som er Danmarks nordligste punkt. Der var det mye sand og vind, og mange KONE fjes.

Mange trappetrim opp til toppen av fyrtårnet med en fantastisk fin utsikt over hele Skagen.

Da vi som var på sykkelturn ikke rakk tilbake til lunsjen på hotellet, endte vi på uterestaurant med god mat og drikke. Det sosiale varte resten av kvelden og til nærmere soloppgang.

Alle kom seg med båten søndag formiddag der det ble oppsummering av montørtreffet og diskusjoner om lønsslippen.

For å få tiden til å gå ble mange timer tilbragt i baren og Tax Free-butikken.

Ronny ordnet penger til Tax Free shopping

Da båten buttet i kaia i Oslo igjen, takket alle for seg og forhåpentligvis kom alle seg trygt hjem...

Turen var en fin opplevelse og håper på nye flotte reisemål i årene som kommer. Vil takke de som har planlagt turen og tilrettelagt for et SUPERT montørtreff. €

Vi vil ha mat!! Stian, Jan, Rediar og Ronny venter på lunsj

Stian, Ronny og Jan nyter utsikten og solen på båten

Ronny, Roger, Sunniva, Jan, Gjermund og Arne på Grenen

God jul!

HMF ønsker alle en god jul, og et godt nytt år.

Bjørn Riis fikk kongens fortjenstmedalje

Tor Erik Lundberg

Bjørn Riis er heismontøren som nylig fikk møte Kongen, og ble tildelt Kongens fortjenstmedalje i sølv. Bjørn fikk utmerkelsen etter å ha jobbet i Kone, tidligere Fortuna, i til sammen 50 år. Den spreke 68 åringen valgte å ikke gå av på AFP ved fylte 62 år, men ga seg med montasje i en alder av 59. Heismontøren har i denne anledning tatt en prat med Bjørn. Slik beskriver Bjørn møtet med Kongen:

«Jeg fikk invitasjonen til slottet med beskjed om å møte med mørk dress. Jeg har flere dresser men ingen mørk dress, så jeg måtte gå til innkjøp av ny dress. Medaljen skulle sitte på brystet. Denne var blitt sendt til Kone, så denne måtte jeg få ettersendt i full hast. Vi møtte på slottet klokken 1330. Vi var 70 personer som møtte opp for å få utmerkelsen. Blant dem professorer og en heismontør. Vi fikk full omvisning på slottet, etterpå fikk vi beskjed om hvordan vi skulle oppføre oss når vi skulle møte kongen. Vi skulle blant annet ikke tiltale kongen med «du».

Etterpå stod Kongen i døra og tok oss i mot. Vi ble servert «fingermat» og «sprudlevann»...

Etterpå måtte hver og en si hva de hadde drevet med. Jeg fortalte at jeg var født og oppvokst på Vålerenga, og at jeg hadde jobbet med heis i alle år. Kongen spøkte og lo med at «...den går jo opp og ned». Kongen fortalte at han husket en heismontørstreik som var oppe i statsråd. Det må ha vært den gangen Kong Olav satt ved tronen. Jeg tror han tenkte på streiken som var i 1974. Siden ingen andre var så veldig talefør så tok jeg ordet, vi heismontører bruker ikke å ha så vanskelig for det. Jeg tiltalte ham med «Deres Majestet» og spurte han om fiske, siden jeg vet at han har drevet en del med det. Jeg spurte: «Deres Majestet, hvor stor laks har du fått?» Han hadde visst nok fått en på 18,5 kg. Jeg har aldri vært noe spesielt for kongehuset, men det hele var hyggelig. Kongen var ikke noe annerledes enn oss andre han. Så fikk jeg med bilde og greier, så nå har jeg noe å vise barnebarna.»

Bjørn begynte ved Fortuna i august 1955, og tok med ansienniteten sin over til Kone. Han sier selv at han havnet i faget ved en ren tilfeldighet. Han hadde en bekjent som var i faget, som sa hvorfor ikke søke på jobb i heis? Nå kan han se tilbake på femti fine år i faget.

Han kan fortelle at gamle gutta gjorde alt på en helt annen måte en det gjøres i dag. Men de lærte en hel masse...

Han har vært gjennom hele spekteret, fra de gamle tauheisene til dagens Monospace. Fra gjenga rør til plastrør. «Jeg har fått være med på hele den tekniske utviklinga, og det har vært interessant. Jeg var den første i landet som monterte et prøveanlegg med kollektiv nedstyrt, det var veldig spesielt da, og prøvenemda måtte derfor godkjenne dette som et prøveanlegg. Det var jo en ledning mer. Jeg kan le av det i dag, men det ble en hel masse oppstyr...» Siden det den gang ikke var avdelinger rundt i landet, så ble det en del reising. Bjørn monterte også heiser i båter i Uddevalla, Sverige.

Han har også vært aktiv i klubb og foreringsarbeid. På Fortuna har han vært klubbformann.

Bjørn drev med montasje frem til for åtte år siden. Da fikk han et hjerteinfarkt. «Jeg var på hytta på Trysil, og tok opp en rot da jeg fikk en `smell`. Siden min kone ikke kjører bil, så kjørte jeg selv ned til lege i Trysil sentrum. Derfra ble jeg kjørt i ambulanse til Elverum. Jeg fikk tilbud om å skifte en hjerteklaff og tre årer. Legen sa det var omtrent som med heiser, man bytter noen deler så går den igjen.»

Etter denne episoden fikk han service-rute.

Selv om Bjørn nå er pensjonist så betyr ikke det at han ikke er aktiv. Han er kanskje mer opptatt nå en før. Som pensjonist ble han med i Kones «Pensjonistklubb», der ble han formann nesten med en gang. Et fint tiltak, med ca ti aktive medlemmer. Det er vanlig at de arrangerer en tur i året, med tilskudd fra Kone, og før sommeren var de i Praha. Ellers så reiser han mye utenom klubben også. Nå skal han til Praha igjen på handletur. Ellers så reiser han til Spania 2-3 ganger i året, i tillegg til hyppige besøk på hytta i Trysil. I tillegg så er han styreleder for borettslaget hvor han bor, med 367 boenheter. Så her er det ikke noe gamlehjem.

Fakta

Kongens fortjenstmedalje er stiftet av H M Kong Haakon VII 1. februar 1908 til belønning for fortjenester av kunst, vitenskap og næringsliv samt for utmerket forhold i offentlig tjeneste. Medaljen utdeles i sølv, og i særlige tilfelle i gull.

Kongens fortjenstmedalje i sølv utdeles som belønning for:

Særlig fortjenstfull innsats over lengre tid i samfunnslivet i offentlig stilling eller verv, ved innsats i frivillige organisasjoner eller ved annen personlig virksomhet av samfunnsnyttig betydning. (Kunst, kultur, vitenskap, sosialt og humanitært virke).

Særlig fortjenstfullt arbeid gjennom lang tid i privat eller offentlig tjeneste, hvor innsatsen ligger betydelig over det normale og hvor vedkommende også har vist aktiv innsats innenfor eller utenfor sin arbeidsplass. Tjenestetidens varighet må i alminnelighet ikke være under 40 år.

Fortjenstmedaljen i sølv kan også tildeles en samfunnsborger hvis livsinnsats kan stå som eksempel for andre, selv om vedkommendes innsats ikke kommer inn under det som er nevnt i pkt. 1 og 2.

Ameco Heiser AS

Ledig stilling som heismontør

Ameco Heiser søker heismontør i Oslo og Akershus.

Vi kan tilby interessante arbeidsoppgaver og konkurransedyktige betingelser.

Nærmere opplysninger om stillingen fås ved henvendelse til daglig leder Jon Terje Lian på tlf. 93 25 30 20 eller post@amecoheiser.no

Skriftlig søknad sendes innen **15.01.2007** til
Ameco Heiser AS
Sognsvannsveien 44c
0372 Oslo

Er politisk overvåking historie?

KONFIDENSIELT
i h. t. Sikkerhetsinstruksen

Tor Sundby

Tidligere leder HMF i Bergen og
RV politikere.

Bildet er hentet fra mappa til Tor.

Samme dag som jeg leste at overvåkingspolitiet får et budsjett som nærmer seg milliarder, mottok jeg mappen som slår fast at jeg er blitt ulovlig overvåket på politisk grunnlag siden 1977! Nå får vi jo håpe at nåværende ledelse i politiets overvåkingstjeneste bruker disse ressursene på en fornuftig måte, slik at ikke en eneste av disse kronene blir brukt på å overvåke samfunnspolitisk engasjerte mennesker og fagforeningsledere slik det har blitt gjort av tidligere overvåkingsjefer.

Min mappe, som er på tykkelse med en halv telefonkatalog, inneholder ikke noe spennende, hemmelig eller som ikke er offentlig kjent. Derfor lurer jeg på hvorfor politiet i Bergen har brukt så mye arbeid og ressurser på å skrive rapporter om min deltagelse i diverse faglig

politisk arbeid, et opprop som krevde Sovjet ut av Tsjekkoslovakia, min støtte til sterkt funksjonshemmete barn, miljødebatter, deltagelse i diverse 1.mai frokoster og noen åpne valgkampmøter. I tillegg har overvåkingspolitiet klippet ut hvert eneste avisinnlegg jeg har hatt i årene fra 1977 til 1996, pluss flere valglistene til RV!

Ikke nok med det; de har også klart å få med seg mine foreldres navn, fødselsdato og død, min hustrus navn og fødselsdato, hvor vi giftet oss og min nyfødte sønns navn og fødselsdato!

Alle disse opplysningene er stemplet konfidensielt i henhold til sikkerhetsinstruksen; til tross for at det var i strid med gjeldende sikkerhetsforskrifter.

Hvem disse overvåkerne og rapportører var er jeg mindre interessert i å vite. De er i mine øyne noen ynkelige og feige personer som ikke tør å stå frem og ta en åpen debatt om det skammelige de var med på.

Når jeg nå krever erstatning for denne ulovlige overvåkingen, er det ikke fordi jeg trenger pengene, og summen må gjerne bli satt til en krone. Men Innsynsutvalget slår fast at det her er foregått en lovstridig handling mot meg, og slike handlinger straffes normalt med fengsel eller bøter. Siden de polititjenestemenn og andre tullede rapportører som utførte de lovstridige handlingene er for feige til selv å stå frem slik at en kan skvære opp utenom

rettsapparatet, er det staten kravet må rettes mot. Her er ikke bare ytringsfriheten og demokratiske rettigheter tråkket på, men disse polititjenestemenn og rapportører har også ødelagt livet til en rekke mennesker som har trodd at ytringsfrihet og demokratiske rettigheter var en selvfølge i Norge.

Et tankekors i denne saken, og som viser at det var en ren politisk overvåking, er at jeg i denne perioden er blitt sikkerhetsklarert for graderte oppdrag i forsvaret!

Har så samfunnet og styresmaktene lært noe av dette? Jeg tviler; ikke at vi driver denne type overvåking i dag, men i helt andre former. Vi blir overvåket så å si hvor vi går, og databaser kobles til personer og ikke sjeldent havner disse opplysningene i hendene til personer som ikke skal ha dem. Her er det muligheter for herskesyke personer som lager og bruker systemene, uten at det er styrt og overvåket etter etiske og vedtatte regler. Og hva holder for eksempel kommersielle firmaer, bank og forsikringer på med? Det er ikke lenge siden et forsikringsselskap nektet er barn forsikring ut i fra opplysninger gitt av skolen!

Jeg tror vi har mindre kontroll enn vi vil vite.

Artikkelen har stått i BT, BA og
Dagbladet

Ferske montører

Trond Ingar Støkkan	September	Kone	Trondheim
Inge Høvik	November	Reber	Trondheim

Gratulerer med bestått prøve! Og velkommen i «montørenes rekke»!

Lærlingkonferansen 2006

Tekst og bilde: Geir Løkke

Alle deltagerne

24-26 november samlet HMF 25 Lærlinger fra hele landet. Konferansen blei holdt på Skiphelle Kurs- & Konferansehotell syd for Drøbak av Lærlingsansvarlig i foreninga, David Andersen og Studieutvalget ved Per Arne Salo og Geir Løkke.

På programmet stod:

- Fagopplæring, presentert av Geir Håvi fra OPPHEI (Opplæringskontoret for heis)
- HMF, presentert av sekretæren Bjørn Tore Egeberg
- Fagbevegelsens historie, presentert av historikeren Harald Berntzen
- HMFs overenskomst, samt lokale og sentrale avtaler. Presentasjon av Studieleder i HMF, Per Arne Salo + gruppearbeid.
- «Spørretime»
- Presentasjon av EL & IT, ved Thomas Skoglund fra ungdomsutvalget i forbundet.
- Valg av Lærlingrepresentant.

Fredagen møtte det en fin gjeng med lærlinger, sultende på kunnskap. Først en myk oppstart med lunsj. Deretter holdt Geir Håvi en innledning om forhold knyttet til OPPHEI, fagopplæringa og generelt de ting som lærlingene kommer i forbindelse med i læretida og under fagprøven. Ting som: hvem lærlingene skulle kontakte ved spørsmål / problemer, hvordan faget er bygget opp i Norge i forhold til andre land og hvilke momenter som er spesielt viktige under fagprøven / eksamen. Opp læringsplanene et veldig viktig verktøy under opplæringa, og Geir var oppgitt over at bransjen ikke er særlig flinke når det gjelder disse.

Geir stressa også følgende:

- Lærlingene må være med på HELE heisen.
- Lærlingene må gi tilbakemelding i forhold til opplæringa (**si i fra i tide!**)
- Lærlingene må gå ut av opplæringa med kunnskap om hele faget, ikke bare MRL (maskinromløse heiser).

Deretter ga Bjørn Tore en innføring av oppbyggingen av HMF, klubber og forbundet. I tillegg til å være nyttig med informasjonen, var det nok fint for disse nye i bransjen å bli kjent med mannen bak telefonstemmen en får når en kontakter foreninga.

Bjørn Tore

Fredagen blei offisielt avsluttet med en tre-retters middag. Etter det var det sosial samkvem på hotellet for de av oss som ikke falt for fristelsen til å besøke Drøbak «City».

Lørdagens program startet med 3 timer fagforeningshistorie av og med Harald Berntzen, avbrutt av en time lunsj. Dette var, i følge kursevalueringa på søndagen, helt klart det deltagera satte høyest av konferansens innhold. Historie kan både være kjedelig og interessant, avhengig av hvem som prater. Bertzen klarte, som vanlig, å presentere stoffet på en engasjert og interessant måte. Et av hovedpoengene gikk på oppbygginga av fagbevegelsen i Norge, fra den spede start på slutten av 1800-tallet og fram til i dag. Et annet var hvilke samfunnsreformer som faktisk har blitt kjempet igjennom av fagbevegelsen, noe som ofte blir glemt i dagens debatt rundt nødvendigheten av fagbevegelsen og dens makt i samfunnet.

Harlad Berntzen

Geir Håvi

Harald Berntzen og David

Gruppearbeid

Petter'n

Thomas

Kamilla

Etter Petter'ns innføring i HMFs avtaleverk blei det gruppearbeid, og anledning for lærningene til å bla i, og gjøre seg litt kjent i, Heisoverenskomsten og Hovedavtalen. Så hadde Thomas sin presentasjon av EL & IT-forbundet. Så det var det nok en gang tid for en tre-retters, og litt sosialt samkvem.

Søndagens program var av en litt mindre krevende art, med «Spørretime» og avslutningsvis valg av en representant for lærningene, som skal sitte i HMFs styre. Valget falt på Linn Kamilla Lindberg. Kamilla er en av to jenter i sjakta for tida, er 26 år og blei ansatt som lærning i Otis – Trondheim i høst.

....og alle var enig om at det hadde vært en god konferanse.

Flere bilder på hjemmesida:
> OM HMF > Album
http://www.heis.no/album/2006_lerlingkonferanse/

Redningsrom i bunn og topp av sjakt

Nytt fra lovfronten

Tor Sundby

medlem av Kontrollrådet for heis

I 1995 ble Heisdirektivet innført. Dette medførte bl.a. at nye heiser med løsninger som avvok fra den gjeldende harmoniserte standard NS-EN 81-1/2 kunne godkjennes så lenge avviket var risikoanalysert og akseptert av et utpekt teknisk kontrollorgan (TKO). Dette har medført at det bl.a. er utviklet typegodkjente heiser i sjakter hvor redningsrommet er redusert eller fjernet og erstattet med alternative elektro/mekaniske løsninger.

Enkelte leverandører hevder at deres heiser er typegodkjente og konstruert for redusert redningsrom, og dermed også godkjent for installasjon i nye bygg.

Dette er ikke tilfelle:

- Heisdirektivets hovedregel er at det

skal være redningsrom i bunn og topp av heisen for å hindre knusing av personer, selv om direktivet også åpner for bruk av andre tiltak der det ikke er mulig å lage sikkerhetsrom.

- Nye heiser i nye bygg skal altså ha fullt redningsrom i henhold til kravet i NS-EN 81-1
- Tekniske forskrifter i plan og bygningsloven stiller to betingelser for at redningsrom kan kunne erstattes med alternative løsninger:
- Det må gjelde ny heis i en eksisterende bygning
- Det må ikke være mulig å etablere redningsrom

Så er det alltid et men i slike saker. For i henhold til plan og bygningslovens § 7 er det anledning til å søke kommunen

om dispensasjon. Jeg er ikke redd for at kommuner med oppegående saksbehandlere som kontakter NHK eller BE i saksbehandlingen. Men vi vet at kunnskapen om heis er heller dårlig i mange kommuner, og en pågående og useriøs heisleverandør og konsulent har muligheter til å «lure» en kommunal saksbehandler. Derfor er det viktig at montører passer på at slikt ikke skjer på «sin» bedrift; det er tross alt sin egen sikkerhet vi snakker om.

Hensikten med redningsrom i en heis-sjakt burde være innlysende, nemlig å hindre knusing av personer som utfører ettersyn og sikkerhetskontroll av heisene.

Så følg med!

Julenøtter

1. Hvem er dette?
2. Hvem har sydd den foreningsfana som nå er i bruk?
3. Hvem oppfant rulletrappen?
4. Hva heter verdens største land?
5. Hvis en vil unngå bruken av fremmedord, hva er et adekvat synonym for «Implementere»?
6. Den neoklassiske stilretningen, som brukte aktivt idealer og teknikker fra 1700-tallet, var en reaksjon mot tre tidligere stilretningene. Av disse 4 er én gal, hvilken:
 - Impresjonismen
 - Senromantikken
 - Ekspresjonismen
 - Wienerklassisismen
7. Hvor mange klarte forrige spørsmål?
8. Hvor har kvinnene mest krøllete hår?
9. Er det mulig å slikke seg selv på albuen?
10. Etter å ha lest svaret på forrige spørsmål, hvor mange kommer allikevel til å prøve?

- Svar
1. Jan Refsnes
 2. Dorte Skappel
 3. Jesse W. Reno (1861–1947) oppfant rulletrappen i 1891 (patentert 15 mars 1892)
 4. Russland (17 075 200 km² i areal)
 5. Iverksette
 6. Wienerklassisismen
 7. Ca 25 %
 8. I Afrika
 9. Nei!
 10. Ca. 75%

Arbeidsløs jul

Rudolf Nilsen

Vi som er dømt til livet
i gråbeingårdenes by
feirer i dag en solfest
for ham, som er født på ny.

Vi har fått tyve kroner
å feire hans komme med!
For dem har vi kjøpt en julegran
og en hel sekk ved.

For dem har vi kjøpt en bayer
og et stykke hestekjøtt.
Det siste skal minne om stallen
hvor frelseren blev født.

De fattiges herre og mester!
Det var ikke godt for ham.
Han hengtes til slutt på korset
midt mellom synd og skam.

Godt det er bare en skrøne
at Kristus er kommet påny.
Så blir det en fattig mindre
å nagle på kors i vår by.
Vi i de mørke gater
feirer i dag en fest.
Til jul får vi tyve kroner,
til påske: Korsfest! Korsfest

Arbeidsløs jul igjen

Ifjor fikk vi tyve kroner.
O jule—idyll!
Hvor gode var ikke de herrer ifjor
for Frelserens skyld.

Ifjor fikk vi tyve kroner
å feire hans komme med.
Det skjærer dem ennu i hjertet
å tenke på det:

«Det var å sy bløte puter
til dranker og dovenpels.
lår må vi handle med Kristus:
Gå ut og frels!

Ja, lader oss alle bede
om iver og styrke fra Ham,
så ikke vi frister en eneste sjel
til last og skam!»

Ifjor fikk vi tyve kroner
til måltid og juletre.
lår har vi bare det glade budskap
å trøste oss med.

Men skulde de herrer forsøke.
enn mere å frelse oss —:
å, må tte vi ligne den røver på korset
som døde i naken tross!

Arbeidsløs jul var inspirert av jernarbeiderstreiken i 1923-24 som varte i sju måneder. Nøden var stor og formannskapet bestemte å gi et julebidrag til de arbeidsløse etter forslag av fru Karlsen: «enslige kr 10,-, inntil 2 å forsørge kr 20,-, flere enn 2 å forsørge kr 25,-» Det anslåtte totalbeløpet var kr 46 000 (17.12.1924 F sak 3381). Året etter skrev han «Arbeidsløs jul igjen» etter at kommunestyret ikke ville bevilge noen penger: «I år har vi bare det glade budskap å trøste oss med.»

Pensjon – beregninger

Terje Skog

Utrekningen viser tapet ved tidlig avgang etter regjeringas forslag til ny pensjonsordning.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Lønn	Årslønn	Pensjon	AFP 62 år	AFP 62 år	Årslønn	Uttak 62 år	Uttak 62 år	Tap ifh til	Uttak 62 år	Uttak 62 år	Tap ifh til	Uttak 62 år	Uttak 62 år	Tap
i G	20 beste	Dagens	Dagens	i 2010	95% av	40 år opptj	40 år opptj	dagens AFP	37 år opptj	40 år opptj	dagens AFP	40 år opptj	i 2050	vs dagens
					20 beste		pluss AFP		pluss AFP	pluss AFP	m/real-lønns-utvikling	pluss AFP	leveledjust	system
										10 år halv		År 2050	10 år halv	
										reallønn		leveledjust	reallønn	
4,45	280 000	154 077	171 077	139 230	266 000	112 039	131 089	-39 988	122 686	121 782	-49 296	112 343	104 367	-66 710
4,77	300 000	162 477	179 477	145 782	285 000	120 042	139 092	-40 385	130 089	129 217	-50 261	119 202	110 739	-68 739
5,17	325 000	172 977	189 977	153 972	308 750	130 046	149 096	-40 882	139 342	138 510	-51 468	127 775	118 703	-71 275
5,57	350 000	183 477	200 477	162 162	332 500	140 049	159 099	-41 378	148 595	147 803	-52 674	136 348	126 667	-73 810
5,96	375 000	193 977	210 977	170 352	356 250	150 053	169 103	-41 875	157 849	157 096	-53 881	144 921	134 632	-76 346
6,00	377 352	194 965	211 965	171 123	358 484	150 994	170 044	-41 922	158 719	157 971	-53 995	145 727	135 381	-76 585
6,36	400 000	198 136	215 136	173 596	380 000	160 056	179 106	-36 030	167 102	166 390	-48 746	153 494	142 596	-72 540
7,16	450 000	205 136	222 136	179 056	427 500	180 063	199 113	-23 023	185 608	184 976	-37 160	170 640	158 524	-63 612
7,95	500 000	212 136	229 136	184 516	475 000	185 431	204 481	-24 655	190 574	189 963	-39 173	175 240	162 798	-66 338

Forklaring

- * Pensjonsforlaget bygger på at alle år med lønn skal danne pensjonsgrunnlaget (Alleårsregel). Alle år må gi et lavere gjennomsnitt enn snittet av de 20 beste åra, som dagens system bygger på. I eksemplene over er gjennomsnittet for alle år satt til 5% lavere enn de 20 beste (kolonne 6)
- * Størrelsen på framtidig AFP er ikke bestemt. Forslaget går ut på å gi den til alle som har AFP-rettigheter. Da vil dobbelt så mange som i dag dele samme beløp. Aftenposten har beregnet beløpet til 19.050.
- * Kolonne 6 er pensjonen ved tidlig avgang uten AFP. Det blir 5 år mer å dele pensjonspotten på. Det gir et tap på 22%. Kolonne 8 er pensjon inkludert Aftenpostens beregnede AFP-tillegg.
- * Kolonne 10 er pensjonen ved tidlig avgang (62 år) med 37 års opptjening. Denne kortere opptjeningen skjer ikke med dagens AFP-ordning.
- * Kolonne 11 er pensjonens størrelse etter 10 år når det beregnes halv realønnsutvikling. Det gir et tap på 7%.
- * Kolonne 14 viser pensjonsnivået ved tidlig avgang og levealderjustering. Levealderjusteringa gir en reduksjon på 14,3% ved avgang på 62 år. Reduksjonen er på 17,9% ved avgang 67 år
- * Du kan sette inn egne årslønnsstall i kolonne B, men ikke høyere lønn i B7 til B12 enn 6 G. Størrelsen i B13 og B14 må ikke medføre at G 13 og G 14 blir høyere enn 7 G (C 45). B 15 må ikke være høyere enn 12 G.

		Lønn i G	P-poeng
Grunnbeløp	62 892	6,36	5,120
Minstepensjon	112 788	7,16	5,385
7G:	440244	7,95	5,650

Nye virkemidler mot sosial dumping

Direktoratet for arbeidstilsynet

1. desember fikk Arbeidstilsynet mulighet til å stanse bedrifter med uverdige forhold for arbeidsinnvandrere. Vi tror at en offensiv bruk av stansing vil bidra til å bedre forholdene for arbeidsinnvandrere i Norge.

Tiltaket er et ledd i regjeringens handlingsplan mot sosial dumping. Utvidelsen av Arbeidstilsynets sanksjonsmyndighet som kommer i lov om allmenngjøring av tariffavtaler og utlendingsloven, gir Arbeidstilsynet samme myndighet til å bruke pålegg, stansing og tvangsmulkt som vi har etter arbeidsmiljøloven. Lovendringen ble diskutert og vedtatt i Odelstinget 9. november

Allmenngjøring i hele landet fra nyttår

I første omgang vil det være i byggebransjen i fylkene rundt Oslofjorden og i Hordaland at Arbeidstilsynet kan ta i bruk de nye sanksjonene. I tillegg vil loven gjelde alle norske arbeidsgivere som ansetter arbeidsinnvandrere som skal ha arbeids- og oppholdstillatelse etter utlendingsloven. Fra 1. januar vil reglene om allmenngjøring for byggebransjen gjelde for hele landet. Dermed skal Arbeidstilsynet følge opp alle landets byggeplasser med samme krav til lønns- og arbeidsvilkår.

Store konsekvenser for byggebransjen

Målet med Arbeidstilsynets utvidede myndighet er raskt å kunne stoppe de som ikke er villige til å gi arbeidsinnvandrerne de lønns- og arbeidsvilkår som gjelder i Norge. Arbeidstilsynet får dermed kraftige virkemidler som kan få store konsekvenser for de som velger å se bort fra norsk lov. Gjennom å etablere en praksis med offensiv bruk av stansing ønsker vi også å oppnå en forebyggende effekt. Alle som arbei-

der i Norge skal følge de regler for arbeidsmiljø, lønns- og arbeidsvilkår som sikrer anstendige og trygge forhold for arbeidstakerne.

I tillegg til å ha stor betydning for den enkelte arbeidstaker, vil de nye bestemmelsene også være viktig for alle arbeidsgivere og bedrifter som opptre seriøst og følger reglene. For Arbeidstilsynet er det viktig at alle de seriøse bedriftene ikke blir utsatt for urimelig konkurranse fra useriøse aktører som ikke følger norsk regelverk. En rask behandling av denne typen saker vil sørge for at den totale norske arbeidsmiljøstandarden ikke presses nedover i et mer globalisert arbeidsliv.

Arbeidstilsynet er godt rustet

Arbeidstilsynet er godt forberedt til å sette i gang tiltakene, og har også fått ekstra ressurser til dette arbeidet. Vi er også i gang med å etablere bedre informasjonstjenester rettet mot arbeidsinnvandrere og utenlandske virksomheter på polsk og andre relevante språk.

Etter EU-utvidelsen i mai 2004, er Norge det landet i Norden som har fått flest arbeidsinnvandrere fra Polen og de baltiske stater. Vi har ikke eksakte tall på hvor mange arbeidsinnvandrere som befinner seg i Norge, men anslag tilsier minimum 80 000. Disse arbeider primært i byggebransjen, men omfanget øker fortsatt og utvides etter hvert til mange bransjer, som blant annet verfts-, verksteds- og næringsmiddelindustrien, samt transport.

700 tilsyn i 2006

Arbeidstilsynet har siden EU-utvidelsen gjennomført mange tilsyn med fokus på arbeidsmiljø og arbeidsvilkår for

arbeidsinnvandrere. Hittil i år har vi ført over 700 tilsyn, flest i byggebransjen. Forholdene som avdekkes er i mange tilfeller svært grove brudd på regelverket om lønn og arbeidstid. Vi opplever at mange ikke har arbeidsavtaler eller at arbeidsavtaler ikke følges. Det avdekkes også mange brudd på arbeidsmiljølovens sikkerhetsbestemmelser, samt svært uverdige innkvarteringsforhold.

Viktig å sette i verk tiltak raskt

Hittil har Arbeidstilsynet ikke kunnet gjøre annet enn å politianmelde forholdene som avdekkes, for å få virksomhetene til å rette opp for dårlige lønns- og arbeidsvilkår. Staten har så langt i år anmeldt 41 slike saker for videre etterforskning. Foreløpig har dette resultert i tre forelegg. Etter vår mening, er det viktig at Arbeidstilsynet nå gis myndighet til å bruke sanksjoner, fordi erfaringen tilsier at det er avgjørende å sette i verk tiltak raskt, ettersom mye av slikt arbeid er av midlertidig varighet.

På vanlig måte vil Arbeidstilsynet først gi bedriftene en sjanse til å rette opp ulovlige forhold gjennom å gi pålegg om å utlevere dokumentasjon om lønns- og arbeidsvilkår, og foreta de endringer regelverket krever. Når vi står overfor bedrifter som ikke reagerer på Arbeidstilsynets pålegg eller gir åpenbart gale opplysninger, vil vi kunne fatte vedtak om å stanse bedriften. Stansingen vil vare inntil pålegget er oppfylt. Allerede i pålegget vil det bli varslet at stansing blir konsekvensen av å ignorere kravet fra Arbeidstilsynet.

fra **SJAKTA:**

Navn: Bjørn Tore Egeberg
Alder: 50
Bosted: Oslo
Klubb: Organisert i Handel og kontor
Stilling: Sekretær i foreninga, 80 % stilling

Tekst: Tor Erik Lundberg

Et mer passende navn på denne reportasjen måtte bli *fra pulten...* Han er kanskje mannen som alle har hørt om, men som de færreste vet noe om. Jeg har fått noen ord med foreningas sekretær, Bjørn Tore Egeberg. Bjørn Tore har god erfaring i å løpe fra sinte bikkjer, som han selv sier, for han har tidligere arbeidet som postmann. Når Bjørn Tore ble ansatt i HMF etter forrige årsmøte, så var det ikke første gangen han hjalp til i HMF. Allerede under forrige konflikt, i 2004, ble han hyret inn for å hjelpe til.

Hva kan du fortelle om deg selv?

Jeg begynte i posten i Kristiansand i 1978, så du kan si jeg har god trening i å løpe fra sinte bikkjer... Jeg var et «sosietets postbud», jeg fikk alltid rute i millionærstrøka. Et år fikk jeg julegave av Trygve Hegnar. Han var veldig godt fornøyd med servicen.

Hadde du noen verv?

Jeg ble valgt til tillitsmann i 1980, og var det stort sett hele tiden. Jeg bodde i Oslo i 1991, da forslaget om lønnsnedslag på postbud kom. Dette innebar et lønnsnedslag på 30-40000 i året. I 1991 ble jeg valgt til foreningsleder for Oslo vest.

Hvorfor sluttet du i posten?

Jeg hadde jobb i posten i Kristiansand. Jeg flyttet til min nåværende kone i Oslo sommeren 2004, og da sa jeg opp i posten.

Hvordan kom du i kontakt med HMF?

I 2004 pratet jeg med Terje Skog, og han sa de hadde brukt for en mann i et par uker, siden foreninga stod foran en knallhard streik. Men et par uker ble til fem måneder...

Hvilke arbeidsoppgaver hadde du for foreninga under streiken?

Det var en «informasjons-stilling». Jeg prøvde å få journalister interessert. Jeg jobbet blant annet med Thorvald Steen om kjendisoppropet.

Hvordan ble du tilbudt jobben som sekretær i foreninga?

Jeg sluttet når streiken sluttet, da gikk jeg ledig i to måneder... En dag fikk jeg en telefon fra valgkomitén i HMF som lurte på om jeg ville ha et midlertidig engasjement. Årsmøtet i fjor bestemte at stillingen skulle bli til en fast stilling. Jeg søkte på stillingen og fikk jobben.

Hvordan trives du?

Jeg trives bra, noe hektisk til tider.

Er sjefen grei?

Sjefen er kul!

Savner du jobben i posten?

Som den en gang var. Arbeidsmiljøet er blitt dårligere, som en del av det brutaliserte arbeidslivet.

Hva vet du om heiser?

Ikke stort, for jeg tar trappen... Jeg var i Hong Kong i 1995, da fikk jeg litt «tivoli-feeling» i noen av skyskraper-heisene...

Hva bedriver du tiden med når du ikke jobber?

Da flyr jeg i skauen...

Med joggesko eller turtøy?

Begge deler. Ellers så bruker jeg noen timer foran datamaskinen i løpet av uka. Jeg er litt nerdete... ☺ Du kan tilføye at jeg er opptatt av å ha en pertentlig hårfrisyr, den har jeg fått mange kommentarer for...(ha-ha)

Verv i Heismontørenes Fagforening pr. 08.12.06

Styret

Verv	Periode	Navn	Telefon privat	Mobiltlf	E-post
Leder	06 - 08	Rune Larsen	67 56 1452	951 91 555	rune.larsen@heis.no
Nestleder	05 - 07	Dag Thoresen	69 30 83 44	971 80 520	dag.thoresen@broadpark.no
Nestleder	05 - 07	Tore Grov		951 73 050	grethe.marka@nokab.no
Sekretær	05 - 07	Tor Moen	35-53 67 03	909 16 330	tor.moen@heis.no
Kasserer	06 - 07	Michael Berggren		481 00 112	kasserer@heis.no
Studieleder	05 - 07	Per Arne Jensen Salo	22 68 99 47	918 53 408	per.arne.salo@heis.no
HMS-ansvarlig	06 - 08	Gaute Finstad	72 83 41 75	915 12 935	hms@heis.no
Lærlingerepresentant	06 - 07	Linn Kamilla Linberg		411 46 143	kamillalinberg@hotmail.com
Lærlingansvarlig	05 - 07	David R. Andersen		480 06 131	david.andersen@heis.no
1. styremedlem	05 - 07	Vidar Holm	63 879 793	970 62 663	vidar.holm@heis.no
2. styremedlem	06 - 08	Jan Erik Brurberg Olsen		918 77 131	bergen@heis.no
3. styremedlem	05 - 07	Roar Strand		951 92 117	trondheim@heis.no
1. vararepresentant	05 - 07	Hans Petter Sandaas		950 85 853	
2. vararepresentant	05 - 07	Thomas Skoglund		922 30 888	tskogl@broadpark.no
3. vararepresentant	05 - 07	Espen Milli	21921302	902 07 501	espen.milli@chello.no
4. vararepresentant	06 - 08	Christopher Friesnegg		994 01 430	christopher_friis@hotmail.com
5. vararepresentant	05 - 07	Terje Amundsen	63-84 20 73	952 28 775	ter-amu@online.no

Andre verv

Pensjonsansvarlig	05 - 07	Roar Enerly	22 155278	916 34 682	roar.enerly@heis.no
Medl.reg.	–	Kjell Berntzen	22 28 3760	905 51 422	kjell.berntzen@heis.no
Akkordkontrollør	05 - 07	Fritjof Johansson		915-88 420	fritjof1809@hotmail.com
Redaktør/nettansvar	05 - 07	Geir Eigil Løkke	22 75 00 85	908 77 082	geir.lokke@heis.no
Sekretær	–	Bjørn Tore Egeberg			bjorn.tore@heis.no

Avdelinger

Bergen	05 - 07	Jan-Erik B.Olsen		918 77 131	bergen@heis.no
Drammen	04 - 06	Tommy Hansen		911 14 906	tommy_husaberg@hotmail.com
Hedmark/Oppland	04 - 06	Lasse Aga	62 53 57 70	901 51 334	laga@broadpark.no
Møre og Romsdal	05 - 07	Joar Vadset		992 42 811	jovadset@online.no
Nord-Norge	04 - 06	Jan Wahlgren		951 91 583	jab-wa@online.no
Oslo	04 - 06	Rune Larsen	67 561 452	951 91 555	rune.larsen@heis.no
Stavanger	03 - 05	Jan Refsn	51 667 804	918 72 686	janrefsn@online.no
Trondheim	04 - 06	Roar Strand		951 92 117	trondheim@heis.no
Vestfold/Telemark	04 - 06	Ståle Hovland	35 962 469	913 08 182	shov@c2i.net
Østfold	04 - 06	Øyvind Larsen	69 3994 23	913 61 344	loeyvin@online.no

Klubber

Otis	Hovedtill.	Roar Strand		951 92 117	roar.strand@heis.no
Otis	Oslo	Morten Sandaas		930 51 340	
Euroheis	Oslo	Frode Stokke	22 29 10 90	975 61 580	eirstokk@online.no
Kone	Norge	Roar Enerly	22 155278	916 34 682	roar.enerly@heis.no
Melbye	Oslo	Terje Amundsen		952 28 775	ter-amu@online.no
Reber Schindler	Hovedtill.	Terje Skog		908 77 069	terje.skog@heis.no
Reber Schindler	Oslo	Even Thorstad	63 90 25 38	951 91 570	even.thorstad@heis.no
Stahl	Oslo	Espen Milli	21 92 13 02	902 07 501	espen.milli@chello.no
Stahl	Bergen	Tore Hansen	56 14 05 67	915 95 397	tore.69@hotmail.com
Thyssen	Oslo	Vidar Holm	63 879 793	970 62 663	vidar.holm@heis.no
Ribe	Oslo	Bjørn Gundersen		957 98 987	
HK Service	Bergen	Terje Fjeldstad	56 17 73 14	992 17 513	
Heis-Tek	Oslo	Terje Gundersen		909 47 048	t-gund@online.no
Sanne Spesialheiser	Ålesund	Johan Vasstrand		975 61 900	
Uniheis	Oslo	Morten Refsem		982 30 873	

Avdeling

Oslo	Adresse	Tlf.kontor	telefaks	E-post
Oslo	Schweigaardsgt 34 f, 0191 Oslo	22 17 45 50	22 17 45 53	heis@heis.no
Bergen	Kalfarv. 71, 5018 Bergen	55 368766	55 36 55 77	bergen@heis.no
Trondheim	Postboks 9254, 7424 Trondheim	72 848390	72 84 83 90	trondheim@heis.no
Stavanger	Lagårdsvei 124, 4011 Stavanger	51 840460		janrefsn@online.no
Reber	c/o HMF			reberklubben@heis.no
Kone	c/o HMF			koneklubben@heis.no
Thyssen	c/o HMF			tke.klubb@thyssenkrudd.no
Otis	c/o HMF			otisklubben@heis.no